

Seniorrådgiver Einar N. Guleng

for videre oppfølging

Særutskrift: Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel - høringsutkast

Saksgang:

Utvalgssaksnummer	Utvalg	Møtedato
85/13	Formannskapet	17.07.2013

Vedlagte dokument:

- Høringsutkast til planprogram for utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel.

Liste over dokumenter i saken (ikke vedlagt):

Journalposter

- 1 S Planprogram for Kommuneplanens Samfunnsdel - underveis drøfting
- 2 U Særutskrift: Planprogram for Kommuneplanens Samfunnsdel - Seniorrådgiver Einar N. Guleng underveis drøfting

Saksopplysninger:

I kommunens planstrategi ble det vedtatt oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel i henhold til Plan- og bygningslovens bestemmelser.

Kommuneplanens samfunnsdel (heretter «samfunnsplanen») er et planverk som vil ha vesentlig virkning for miljø og samfunn. Dermed skal det, etter loven, utarbeides et planprogram som grunnlag for arbeidet. Planprogrammet skal redegjøre for hvordan kommunen har tenkt å arbeide med samfunnsplanen, og det skal særskilt redegjøres for:

- Formålet med planarbeidet (med selve samfunnsplanen)
- Planprosessen med tidsperspektiv og deltakere
- Opplegget for medvirkning
- Hvilke alternativer som vil bli vurdert i samfunnsplanen
- Behovet for utredninger i fbm planarbeidet

Planprogrammet skal legges ut til offentlig ettersyn samtidig som det varsles om planoppstart og fastsettes endelig av kommunestyret.

Samfunnsplanen skal ta stilling til langsiktige mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og for kommunen som organisasjon, i denne omgangen er tidshorizonten 2024.

Planen skal sette rammer for kommunens tjenesteyting, samt gi retning for kommunen som samfunnsutvikler. Den langsiktige delen skal definere kommunens mål, samt finne strategier for å nå målene. Til samfunnsplanen hører en handlingsplan, som skal vise hvordan kommuneplanen skal følges opp og konkretisere tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. Denne skal revideres årlig.

Samfunnsplanen skal ha to hovedinnretninger:

- Kommunesamfunnet som helhet – kommunen som samfunnsutvikler
- Kommunen som organisasjon – kommunen som tjenesteyter

Gjennom arbeidet med samfunnsplanen skal kommunen vektlegge viktige utfordringer knyttet til samfunnsutviklingen og synliggjøre de strategiske valg kommunen tar. Planen skal videre synliggjøre utfordringer, mål og strategier for kommunen som organisasjon.

Kommuneplanens samfunnsdel skal gi overordnede mål for sektorenes planlegging og retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i den kommunale virksomheten. Samfunnsplanen er dermed det overordnede plandokumentet som skal ligge til grunn for sektorenes virksomhetsplaner i kommunen.

Med ovenstående som utgangspunkt kan en *kommuneplanens samfunnsdel* bli et meget omfattende og potensielt u håndterlig stort dokument. Det er derfor viktig at kommunen i planprogrammet «spisser» samfunnsplanens innhold slik at den ikke blir mer omfattende enn nødvendig og at den fokuseres mot kommunens behov.

Vurdering:

I høringsutkast til planprogram foreslås en prioritert innretning for samfunnsplanen, hvor bl.a. kommunens vedtatte planstrategi har vært med som bakteppe og grunnlag for forslaget.

Utgangspunktet i planprogrammet er at kommunen går en krevende tid i møte med svært viktige og grunnleggende utfordringer som innebærer at kommunen vil måtte foreta mange viktige valg av strategisk betydning, både for kommuneorganisasjonen og kommunesamfunnet.

Befolkningsutviklingen i kommunen har over lang tid hatt en negativ utvikling, både når det gjelder det totale innbyggertallet og fordelingen innad i kommunen. Dette påvirker kommuneøkonomien i stor grad, og gjør bl.a. at Balsfjord kommunes andel av den nasjonale økonomiske «kommunekaka» minsker.

Sammen med andre forhold medfører dette at det kan bli svært utfordrende og krevende å opprettholde og videreutvikle våre lokalsamfunns gode kvaliteter og holde kommunens tjenestetilbud på et nivå som er tilfredsstillende for innbyggerne. I dette vil kommunen stå overfor store utfordrende og krevende avveininger.

Den demografiske utviklingen vurderes som en avgjørende utfordring for Balsfjord kommune, med store konsekvenser både for kommunesamfunnet og for kommune som organisasjon. Sammen med denne hovedutfordringen peker planprogrammet på andre forhold som er med på å påvirke kommunens demografiske utvikling, og har betydning for den videre utviklingen i kommunen.

Det er sannsynlig at den demografiske utviklingen som prognosene viser vil kreve en dreining av kommunens ressursbruk fra *oppvekst* mot *omsorg*. Samtidig er dette to tjenesteområder som befolkningen har forventninger til og som derfor i stor grad påvirker kommunens attraktivitet for tilflyttere og eksisterende innbyggere.

For kommunesamfunnet som helhet utpeker planprogrammet *barn og unge* sammen med *næringsutvikling* til to viktige fokusområder. Næringsutvikling med økt aktivitet fører til flere arbeidsplasser, tilflytting, verdiskapning og andre positive followeffekter. En slik utvikling på dette området gir positiv påvirkning på demografiutfordringene. Videre kan en gjennom å legge til rette for gode og trygge oppvekstmiljøer gjøre det attraktivt for unge i etablererfasen og småbarnsfamilier å se til Balsfjord.

Disse områdene henger altså nøye sammen med kommunens demografiske utvikling, og kan være positive påvirkningsfaktorer gjennom målrettet og strategisk arbeid.

Et første utkast ble forelagt formannskapet den 5. juni d.å. Her sluttet formannskapet seg enstemmig til det foreslåtte planprogrammet med fokusområder og strategier. Rådmannen fikk imidlertid muntlige signaler om at helhetsinntrykket av programmet syntes vel negativt.

I høringsutgaven innledes statusbeskrivelsen for kommunen derfor nå med et avsnitt om vårt lokalsamfunns fortrinn og gode kvaliteter for befolkningen. Men kommuneplanens samfunnsdel skal etter loven sette fokus de store utfordringer og i en distriktskommune som Balsfjord er det da vanskelig å unngå at omtalen i planprogrammet kan oppleves som negativ og pessimistisk. Rådmannen må minne om at det blir i selve samfunnsplanen at mulige mål og strategier for å møte utfordringene skal identifiseres og foreslås i handlingsdelen.

Planprogrammet skal nå legges ut til offentlig ettersyn samtidig som det i henhold til prosedyrekrav formelt varsles om planstart. Høringsfristen skal etter loven være på minst 6 uker, men på grunn av sommer og ferietid blir fristen satt til 22. september. Det vil da kunne være mulig å få fastsatt planprogram i kommunestyret den 30/10, etter innstilling fra formannskapet den 16/10 d.å.

Rådmannens innstilling:

Balsfjord formannskap tar vedlagt *Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel* til etterretning.

Det varsles formelt om planstart og planprogrammet legges ut til offentlig ettersyn i minst 6 uker.

Behandling i Formannskapet - 17.07.2013:

Vedtak i Formannskapet - 17.07.2013:

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Etter fullmakt

Torunn Guleng
sekretær